

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci

žalobce: **Mgr. Z. K., Ph.D.**
zastoupený Mgr. Pavlem Černoousem, advokátem
sídlem Lublaňská 398/18, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem Nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

za účasti
osoby zúčastněné
na řízení: **Ředitelství silnic a dálnic ČR**
se sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha 4
zastoupená advokátem JUDr. Danielem Volopichem
sídlem Vlastina 602/23, 323 00 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2021 č. j. 54/2020-510RK/13, ve věci
povolení stavby

Shodu s prvopisem potvrzuje

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal žalobou došlou soudu dne 9. 8. 2021 zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2021 č. j. 54/2020-510RK/13, kterým byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 9. 9. 2020, č. j. 470/2020-910-IPK/14, jímž byla podle § 115 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „stavební zákon“) povolena stavba „Dálnice D4 Mirovice, rozšíření“ v rozsahu 10 stavebních objektů.
2. Žalobce připomněl, že je vlastníkem pozemku parc. č. st. XA a XB, jehož součástí je stavba, a dále parc. č. XC, vše v k. ú. X. Pozemky žalobce přímo sousedí se silnicí II/121, která má být přestavována v návaznosti na výstavbu dálnice D4, na kterou je poblíž nemovitostí žalobce sváděna doprava z povolované stavby SO 130. Na silnici II/121 a na přeložku II/604 bude po část doby výstavby převeden veškerý provoz z D4. Povoláním napadené stavby tak dojde k podstatnému zvýšení dopravy přímo nemovitostí žalobce, ke zvýšení emisí hluku, znečištění ovzduší a také k poškozování nemovitostí žalobce zvýšenou dopravou. Bylo nutné v řízení o povolení předmětné stavby řešit i vlivy po dobu výstavby, stanovit podmínky pro provedení stavby a také ověřit účinky budoucího užívání stavby a stanovit podmínky pro užívání. Bylo nutné zejména stanovit návaznost na jiné podmiňující stavby.
3. Žalobce má za to, že byly nezákonně posouzeny nemovitosti žalobce jako nepožívající ochrany. Žalobce již v průběhu správního řízení odkázal na rozhodnutí ze dne 4. 6. 1980, zn. Výst. 332-6/1047/80/Vo, vydané odborem výstavby ONV v Písku, kterým došlo k povolení přestavby původní stodoly na rekreační chalupu, tedy na obytnou stavbu. Žalobce má za to, že uvedené povolení je stále platné a v řízeních, jejichž předmětem je povolování stavby, jejíž vlivy budou mít podstatný vliv na žalobcovu nemovitost, je nutné vycházet z toho, že se v případě nemovitosti žalobce jedná o obytnou stavbu. Taktéž pozemek kolem předmětné stavby žalobce je zahradou sloužící k rekreaci, a proto zde mají být uplatněny hlukové limity pro vnější chráněné prostředí. Pozemek je užíván jako zahrádka k rekreaci na základě rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980, č. j. 459/80-Ad o změně kultury pozemku na zahradu. Jelikož byly nemovitosti žalobce posouzeny nesprávně, nebylo postupováno podle § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“) a z tohoto důvodu jsou nezákonná závazná stanoviska EIA a verifikační stanovisko EIA.
4. Žalobce dále namítá, že v řízení došlo k nerovnému zacházení, přičemž poukázal na akustickou studii, která doporučovala protihlukové stěny tak, aby chránily nezastavěné pole na sever od Rakovických chalup, která jsou vedena jako stabilizovaná plocha BV (ve které se podle územního plnu nacházejí nemovitosti žalobce). Nezastavěná pole jsou podle územního plánu zastavitelná pro obytnou zástavbu, stavby však na nich nestojí. Tedy

nezastavěné pole je chráněno proti hluku, protože v budoucnu může být zastavěno, ale žalobcovy nemovitosti ochranu nezasluhují, protože přestavba na obytný objekt nebyla dokončena. Dochází tak k nedůvodným rozdílům.

5. Podle žalobce žalovaný odbyl jeho námitku, že jeho stavba je obklíčena dálnicí D4 a na ní navazujícími stavbami, pokud konstatoval, že tuto námitku měl žalobce vznést v územním řízení. Připomněl, že ve stavebním řízení má stavební úřad ověřit účinky budoucího užívání stavby, stanovit podmínky pro její provedení a zabezpečit ochranu veřejných zájmů a dále, že má stanovit návaznost na jiné podmiňující stavby a zařízení. S ohledem na uvedené měl tedy žalovaný ověřit, že puštění intenzivního provozu na nevyhovující II/121 není v souladu s veřejnými zájmy (bezpečnost dopravy) a že povede k zasažení žalobcových práv (nadlimitní obtěžování hlukem a exhalacemi). Dále měl stanovit podmínku zajištění ochrany nemovitostí před staveništní dopravou a před odkloněnou dopravou z D4 (např. omezení rychlosti v úseku těsného míjení žalobcovy nemovitosti) a dále měl podmínit vykonatelnost stavebního povolení provedením opatření tak, aby byly chráněny žalobcovy nemovitosti – veřejný zájem na ochraně veřejného zdraví a zájem na bezpečné dopravě. Pro absenci uvedeného je napadené rozhodnutí nezákonné.
6. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Pokud se týče charakteru nemovitostí žalobce, odkázal na závěry vyslovené v rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 2. 2021, č. j. 38 A 3/2020-120 s tím, že žalobce nemá v současné době v lokalitě dotčené napadeným rozhodnutím umístěn ani rodinný dům ani rekreační chalupu, ale stodolu, která není chráněným vnitřním prostorem ve smyslu zákona o ochraně veřejného zdraví. K posouzení dopadů stavby dálnice D4 jako celku došlo v rámci posouzení EIA v rámci územního řízení; na podkladě námitek uvedených v rozkladu žalovaný postupem podle § 149 odst. 7 správního řádu nechal přezkoumat závazná stanoviska dotčených orgánů, přičemž tato byla shledána jako věcně správná a zákonná. Žalovaný nesouhlasí ani s argumentací žalobce o nerovném zacházení a nedůvodných rozdílech v průběhu řízení, když žalobcovu argumentaci považuje žalovaný založenou na nesprávných, resp. nepravdivých tvrzeních. Ve vztahu k nutnosti posouzení vlivů užívání stavby a vlivů při výstavbě zdůraznil žalovaný, že stavební řízení bylo vedeno úseku Mirovice – rozšíření nově budované dálnice D4, nikoli ke komunikaci II/121. K posouzení dopadů stavby dálnice došlo v procesu EIA a v územních řízeních, a to včetně posouzení trvalého navýšení intenzity dopravy. Žalobcem namítaná nutnost ověřit účinky budoucího užívání stavby je zakomponována přímo ve stavebním povolení. K dotčení silnice II/121 výstavbou dálnice je uvažováno v plánu organizace výstavby jako krátkodobé s tím, že o konkrétních podmínkách povolení uzavírky či objízdné trasy se rozhoduje v řízení podle § 77 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

7. Osoba zúčastněná na řízení Ředitelství silnic a dálnic ČR se ve věci vyjádřila tak, že podanou žalobu považuje za nedůvodnou a napadené rozhodnutí za věcně správné a souladné s příslušnými právními předpisy. K charakteru nemovitostí žalobce zdůraznila, že tyto nejsou chráněnými vnitřními prostory podle § 30 zákona o ochraně veřejného zdraví. Na pozemcích žalobce žádný rodinný dům, rekreační objekt či jiný objekt naplňující znaky chráněného vnitřního prostoru nestojí. Připomněla také skutečnosti zjištěné v řízení vedeném u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 38 A 3/2020 a dále zásadu, že nikdo nemá právo dovolávat se vlastní nepoctivosti; pokud žalobce za více jak 40 let od vydání povolení nebyl schopen svůj stavební záměr zahájit, natož dokončit, nelze to klást k tíži

příslušným správním orgánům. Pokud se týká námitky ve vztahu k oblasti Rakovických chalup, jedná se o lokalitu, která je obydlena osobami, které zde trvale celoročně žijí a taktéž osobami, které zde mají objekty určené k rekreaci.

8. Připomněla dále, že součástí dokumentace EIA byla rovněž akustická studie, která hodnotila vlivy záměru na akustickou situaci v dotčeném území pro rok 2017 a výhledově pro roky 2023 a 2040. U záměru nebyly shledány takové negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, které by bránily jeho realizaci podle platných předpisů. Pokud se týče vlivů při výstavbě, uvedla, že situace při výstavbě je vyřešena podmínkou závazného stanoviska Krajské hygienické stanice, aby po celou dobu provádění stavebních prací bylo zajištěno, aby hluk ze stavební činnosti při realizaci stavby nepřekračoval v akusticky chráněných prostorech hygienické limity. Tato podmínka je převzata i do stavebního povolení.

Průběh řízení před soudem

9. Žalobce v průběhu soudního řízení opakovaně navrhoval spojení věcí, vedených u podepsaného soudu, a to kromě nyní projednávané věci věc vedenou pod sp. zn. 38 A 8/2021 a sp. zn. 38 A 10/2021. Krajský soud tyto návrhy neshledal důvodnými, neboť v projednávané věci je žalovaným Ministerstvo dopravy a předmětem přezkumu je rozhodnutí žalovaného o rozkladu proti stavebnímu povolení stavby D4 Mirotice, rozšíření. Oproti tomu ve věci sp. zn. 38 A 10/2021 je předmětem přezkumu rozhodnutí o odvolání proti stavebnímu povolení 22 stavebních objektů, mj. SO 130 – přeložka silnice II/604. V této věci je tedy potřeba věcného přezkumu napadeného rozhodnutí, nikoliv pouze v otázce účastenství žalobce. Ve věci sp. zn. 38 A 8/2021 je předmětem řízení (přezkumu) rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Jihočeského kraje, kterým bylo zamítnuto odvolání proti prvostupňovým rozhodnutím, přičemž podstatou napadeného rozhodnutí je pouze otázka účastenství žalobce v řízení o povolení vodních staveb, zejm. SO 340. Ačkoliv tedy mohou jednotlivá řízení spolu souviset, z hlediska soudního přezkumu nebylo spojení soudních řízení ke společnému projednání vhodné.
10. Žalobce ještě před konáním ústního jednání, nařízeného na 9. 3. 2022, zaslal soudu dne 3. 3. 2022 a 7. 3. 2022 podání, v nichž jednak reagoval na vyjádření osoby zúčastněné na řízení k žalobě, jednak rozhojnil svou žalobní argumentaci a jednak navrhl další důkazy, a to provedením důkazů shodných jako v řízení vedeném u podepsaného soudu pod sp. zn. 38 A 3/2020 a dále místním šetřením a také fotografiemi, jež byly k podání připojeny. Krajský soud posoudil tyto důkazní návrhy a rozhodl se jim nevyhovět.
11. Pokud totiž žalobce navrhl důkazy, které již jsou obsahem samotného správního spisu v projednávané věci a ze kterých vycházely správní orgány obou stupňů, nevyvstala žádná potřeba jejich opakování v soudním řízení, neboť krajský soud měl skutkový stav zjištěný správními orgány za dostatečně objasněný.
12. Navrhl-li žalobce v řízení před soudem další důkazy, které jím nebyly navrženy v průběhu správního řízení, vztahuje na tyto důkazy omezení dané § 82 odst. 4 správního řádu. Je přitom nutné respektovat judikaturu správních soudů vycházející ze zásady, že těžiště dokazování má probíhat před správními orgány, přičemž není úlohou správních soudů provádět složitá dokazování a nahrazovat takto, co měl již před nimi učinit správní orgán, resp. co měl již v daňovém řízení navrhnout k unesení svého důkazního břemene daňový subjekt. Správnímu soudu přísluší v rámci soudního přezkoumání správního rozhodnutí posoudit, zda správní orgán provedl dokazování v potřebném rozsahu, tedy zda si opatřil dostatečné podklady

pro rozhodnutí tak, aby mohl řádně usuzovat na skutkové i právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Soudní řízení správní není pokračováním správního řízení. Úloha správního soudu je tak primárně přezkumná, v zásadě se nejedná o soud nalézací, byť je správní soud samozřejmě oprávněn v přiměřeném rozsahu (a v daňovém řízení zároveň při respektování pravidel o rozložení důkazního břemene mezi daňový subjekt a správce daně) doplnit dokazování provedené správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) (viz např. rozsudek NSS ze dne 16. 4. 2015, č. j. 5 Afs 89/2013-29).

13. Nadto, navrhoval –li žalobce důkazy k objasnění otázky charakteru jeho nemovitostí, jedná se o důkazy nadbytečné, vztahující se k námitce, jež byla v předmětném řízení nepřípustná (viz níže).
14. Zároveň považuje krajský soud za podstatné také to, že s ohledem na posouzení věci krajským soudem by navrhované důkazy nebyly s to přispět ke zjištění skutečností, které by mohly vést k odlišnému rozhodnutí soudu.

Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl u ústního jednání dne 9. 3. 2022, u kterého přítomní setrvali na svých stanoviscích.
16. S ohledem na to, že žalobní námitky nesměřují proti samotnému průběhu správních řízení, nýbrž do vyhodnocení žalobcových námitek v jednotlivých fázích řízení, považuje krajský soud za nadbytečné v rozsudku rekapitulovat průběh dotčeného správního řízení.
17. Pokud se týče tvrzeného nezákonného posouzení nemovitostí žalobce a s tím související námitky nezákonnosti stanoviska EIA, je předně třeba zdůraznit, že se jedná o námitky, které žalobce měl uplatnit v řízení územním (kde je také ostatně uplatnil, avšak byly shledány jako nedůvodné, jak je soudu z úřední činnosti známo). Proto není možné k těmto námitkám ve smyslu § 114 odst. 2 stavebního zákona přihlédnout.
18. Nad rámec uvedeného krajský soud připomíná, že žalobce odvozuje charakter svých nemovitostí jakožto nemovitostí požívajících ochrany podle zákona o ochraně veřejného zdraví primárně od skutečnosti, že rozhodnutím ze dne 4. 6. 1980, zn. Výst. 332-6/1047/80/Vo, vydaným odborem výstavby ONV v Písku, došlo k povolení přestavby původní stodoly na rekreační chalupu, které je podle žalobce stále platné. Otázkou platnosti a případných účinků tohoto povolení se krajský soud zabýval opakovaně v řízení vedeném u podepsaného soudu pod sp. zn. 38 A 3/2020 a nepovažuje s ohledem na nepřípustnost námitky charakteru nemovitostí v projednávané věci se v tomto rozsudku charakterem blíže zabývat. Krajský soud pouze považuje za potřebné zdůraznit, že i kdyby došlo ze strany správních orgánů k nesprávnému posouzení platnosti stavebního povolení na přestavbu objektu stodoly na rekreační objekt, nemohlo by to ničeho změnit na posouzení charakteru stávajících nemovitostí žalobce. Jestliže totiž, jak žalobce tvrdil, již od roku 1980 disponoval (resp. disponovali jeho právní předchůdci) stavebním povolením k přestavbě objektu stodoly na rekreační chalupu, musí jít pouze k tíži žalobce, že doposud nebyl schopen onu přestavbu realizovat. Nečinností žalobce, či jeho právních předchůdců, totiž jistě plynutím času došlo k nastolení určitého stavu věcí s tím, že nebylo možné ze

strany žalobce legitimně očekávat, že by mohl i po téměř 40 letech realizovat stavbu podle původního stavebního povolení z roku 1980. Není totiž možné tolerovat jakoukoli výstavbu na základě rozhodnutí starého několik desítek let, byť by toto rozhodnutí bylo stále platné. Mohlo by tak totiž dojít také až k obcházení platných veřejnoprávních předpisů, což by ve výsledku mohlo vést k degradaci současných předpisů a v nich stanovených postupů. Nelze tedy připustit časově neomezenou aplikaci „starých“ rozhodnutí na stavební činnost prováděnou po několika desítkách let (blíže také viz závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2016, č. j. 4 As 272/2015-53). Z tohoto pohledu je tudíž také zcela nerozhodné, jaké záměry žalobce se svými nemovitostmi má. Jediným rozhodným faktorem je stav nemovitostí v době rozhodování správních orgánů v projednávané věci.

19. Obdobně lze reagovat také na námitku tvrzeného nerovného zacházení s nedůvodnými rozdíly; jednak také otázky protihlukových stěn jsou otázky spadající do řízení územního a tudíž v projednávané věci jsou uvedené námitky nepřijatelné a jednak, s ohledem na charakter stávajících nemovitostí žalobce, nemohlo dojít k jakémukoli nerovnému zacházení s žalobcem.
20. Pokud se týče poslední námitky týkající se nutnosti posouzení vlivů užívání stavby a vlivů při výstavbě, přisvědčuje soud žalovanému, že stavební řízení bylo vedeno k úseku Mirovice – rozšíření dálnice D4, nikoli ke komunikaci II/121, přičemž k posouzení dopadů stavby dálnice došlo v procesu EIA a v územních řízeních, a to včetně posouzení trvalého navýšení intenzity dopravy. Již součástí stavebního povolení samotného je podmínka ověření účinků budoucího užívání stavby; již správní orgán prvního stupně tak dostal svých povinností vyplývajících z § 115 odst. 1 stavebního zákona. Pokud se týče konkrétních podmínek povolení uzavírky či objízdné trasy, připomíná krajský soud v shodě s žalovaným, že o tomto se rozhoduje v řízení podle § 77 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, nikoliv ve stavebním řízení. Krajský soud tedy ani poslední námitku žalobce neshledal důvodnou.

Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud s ohledem na veškeré uvedené závěry žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nevznikly náklady přesahující jeho úřední činnost.
23. O nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s., když neshledal důvody zvláštního zřetele hodné k přiznání nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 9. března 2022

[Zadejte text.]

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje